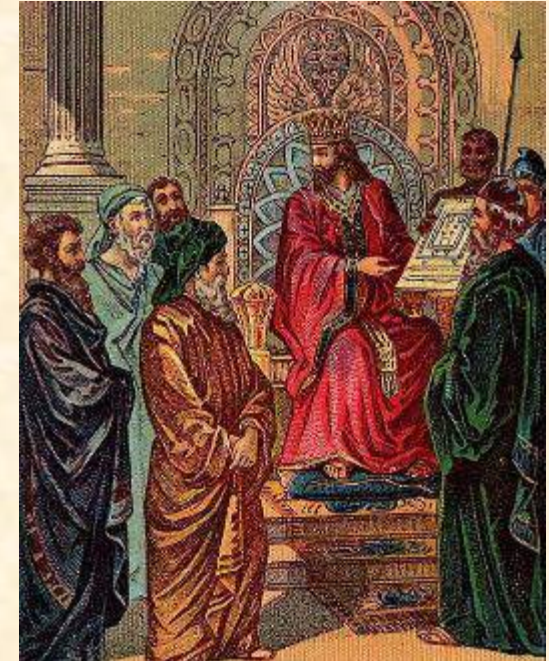

מצגת תמונות לליווי לימוד פרקי שלמה בספר מלכים

וַתֵּכֶן מַלְכָּתוֹ מְאֹד

**התרבות החומרית
והמרחב התרבותי
של ממלכת שלמה**

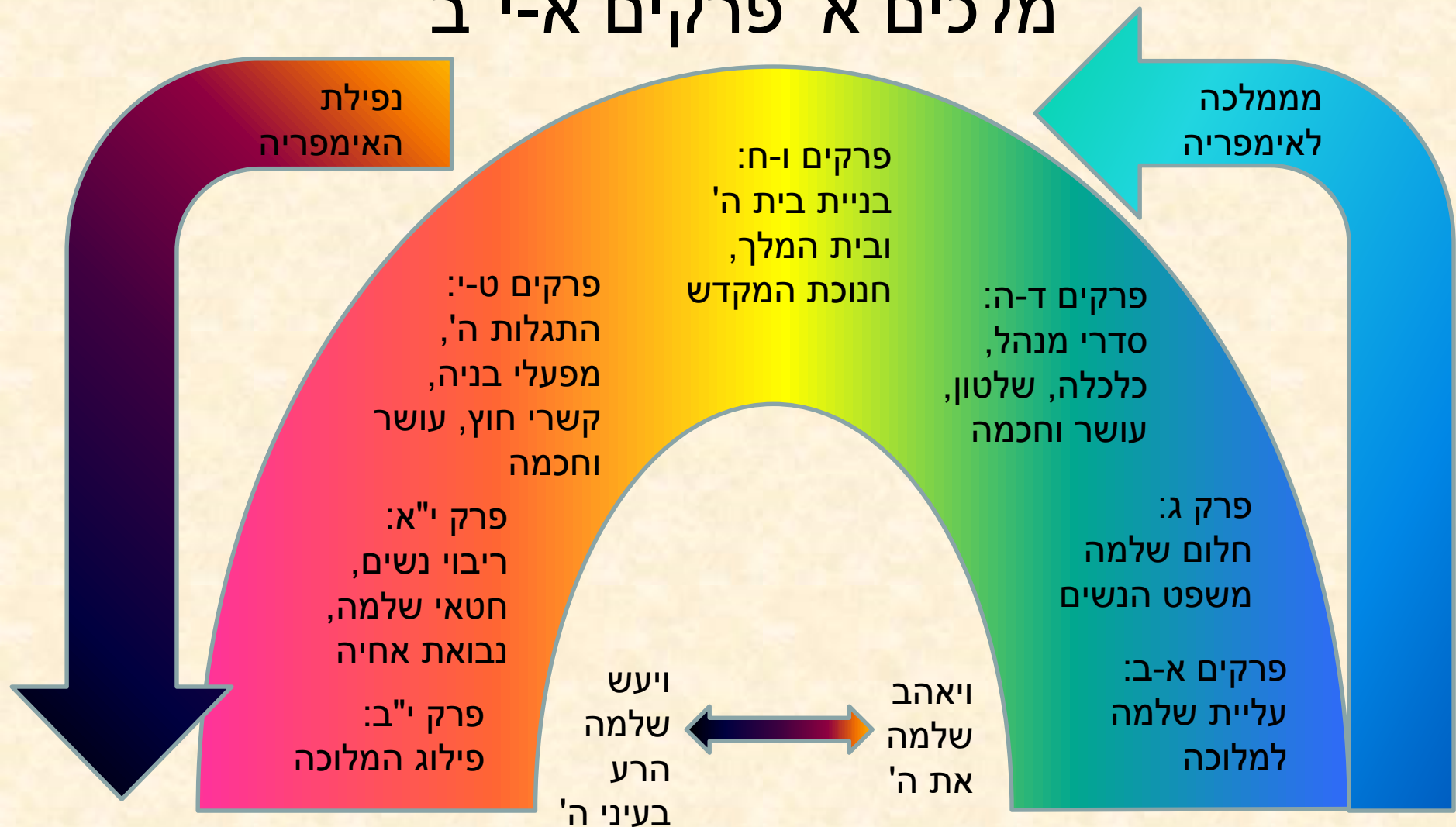

אלקנה שרלו

עבודת גמר יישומית לתואר MEd

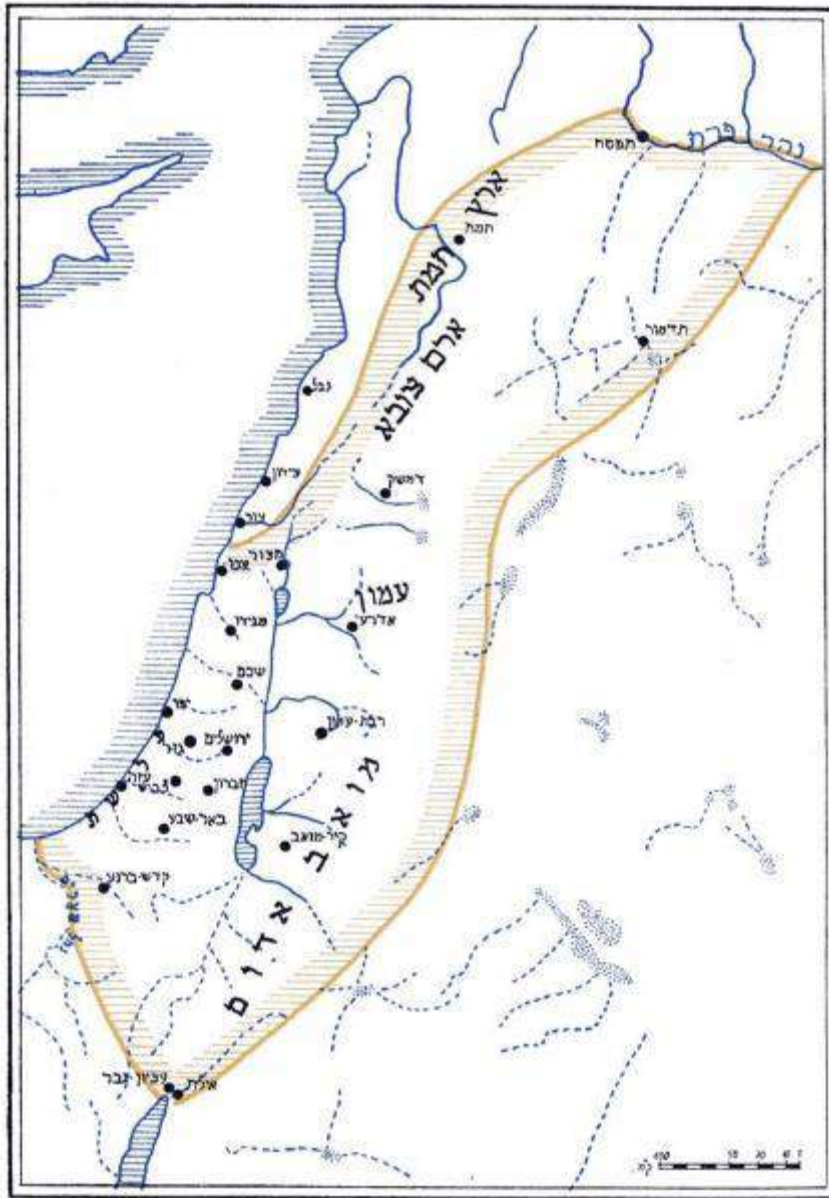
מכללת הרצוג, תמוז תש"ע

תרשים ממלכת שלמה – מלכים א' פרקים א-י"ב

מפת הממלכה המאוחדת המאה העשירית לפנה"ס

וּשְׁלֹמֹה הָיָה מוֹשֵׁל בְּכָל
הַמַּמְלָכוֹת מִן הַנֶּהָר אֲרָץ
פְּלִשְׁתִּים וְעַד גְּבוּל מִצְרַיִם
מִגִּשְׁשִׁים מִנְחָה וְעַבְדִּים אֶת
שְׁלֹמֹה כָּל יְמֵי חַיָּיו...
כִּי הוּא רָדָה בְּכָל עֵבֶר הַנֶּהָר
מִתְּפֹסֶח וְעַד עֵזָה בְּכָל מַלְכֵי
עֵבֶר הַנֶּהָר וּשְׁלוֹם הָיָה לוֹ מִכָּל
עַבְדָּיו מִסָּבִיב.
וַיֵּשֶׁב יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל לָבֶטֶח
אִישׁ תַּחַת גִּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ
מִדָּן וְעַד בְּאֵר שָׁבַע כָּל יְמֵי
שְׁלֹמֹה.

ממלכת שלמה בשיא התפשטותה

(מלכים א' ה', א-ה)

מבט נוסף על המרחב של ימי דוד ושלמה

מפת הניצבים בממלכת שלמה

וְלִשְׁלֹמֹה שְׁנַיִם
עָשָׂר נֹצְבִים עַל
כָּל יִשְׂרָאֵל
וְכָל־כָּלוּ אֶת
הַמֶּלֶךְ וְאֶת
בֵּיתוֹ חֹדֶשׁ
בַּשָּׁנָה יִהְיֶה עַל
הָאֶחָד לְכָל־כָּל.

(מלכים א' ד', ז')

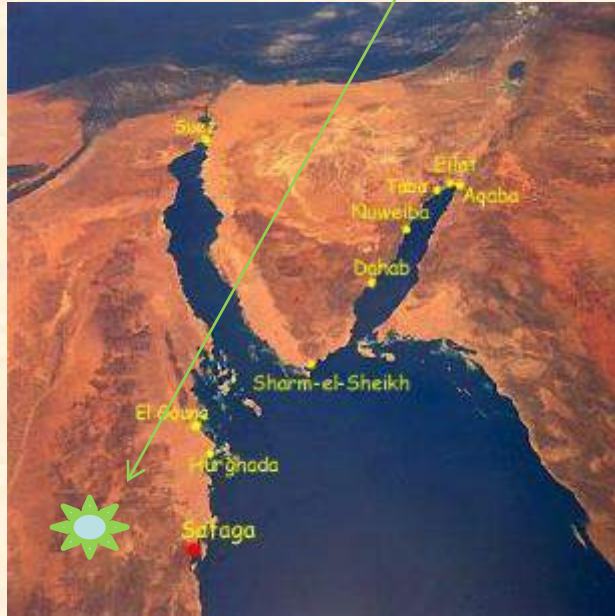

קשרי שלמה – צור

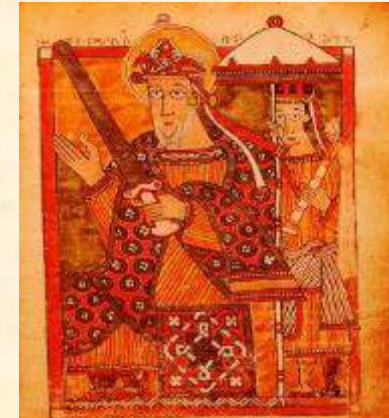
וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ צוּר אֶת עֲבָדָיו אֶל שְׁלֹמֹה כִּי שָׁמַע כִּי
אָתוּ מִשְׁחוּ לְמֶלֶךְ תַּחַת אֲבִיהוּ כִּי אָהֵב הָיָה חִירָם לְדָוִד
כָּל-הַיָּמִים... וַיְהִי כַּשָּׁמַע חִירָם אֶת דְּבָרֵי שְׁלֹמֹה וַיִּשְׁמַח
מְאֹד וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ ה' הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִד בֶּן חָכָם עַל
הָעָם הָרָב הַזֶּה. וַיִּשְׁלַח חִירָם אֶל שְׁלֹמֹה לֵאמֹר שָׁמַעְתִּי
אֶת אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ אֵלַי אֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת כָּל חֲפָצְךָ בַּעֲצֵי
אֲרָזִים וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים... וַיְהִי חִירָם נֹתֵן לְשְׁלֹמֹה עֲצֵי
אֲרָזִים וְעֲצֵי בְרוֹשִׁים כָּל חֲפָצוֹ... וְה' נָתַן חֲכָמָה לְשְׁלֹמֹה
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לוֹ וַיְהִי שָׁלֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה וַיִּכְרְתוּ
בְרִית שְׁנִיָּהם. (מלכים א' ה', טו-לב)

קשרי שלמה – שבא

וּמִלְכַּת שְׁבָא שָׁמַעַת אֶת שְׁמֵע שְׁלֹמֹה לְשֵׁם ה' וַתָּבֹא לְנִסְתּוֹ בְּחִידוֹת. וַתָּבֹא יְרוּשָׁלַּיִם בְּחִיל כְּבֹד מְאֹד... וַתֹּאמֶר אֶל הַמֶּלֶךְ אֲמֵת הִיא הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בָאָרֶץ עַל דְּבָרֶיךָ וְעַל חֲכָמְתְּךָ... יְהִי ה' אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל כָּסֵא יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבַת ה' אֶת יִשְׂרָאֵל לְעַלְמָם וַיְשִׁימֶךָ לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְצֶדֶק. וַתִּתֵּן לְמֶלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים כֶּפֶר זָהָב וּבָשָׂמִים הֲרִיבָה מְאֹד וְאֶבֶן יָקָרָה... וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן לְמִלְכַּת שְׁבָא אֶת כָּל חֲפָצָהּ אֲשֶׁר שְׁאַלָה מִלְכֹּד אֲשֶׁר נָתַן לָהּ כִּיז הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַתֵּתֶן וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא וְעַבְדֶּיהָ. (מלכים א' י', א-יג)

עיר דוד

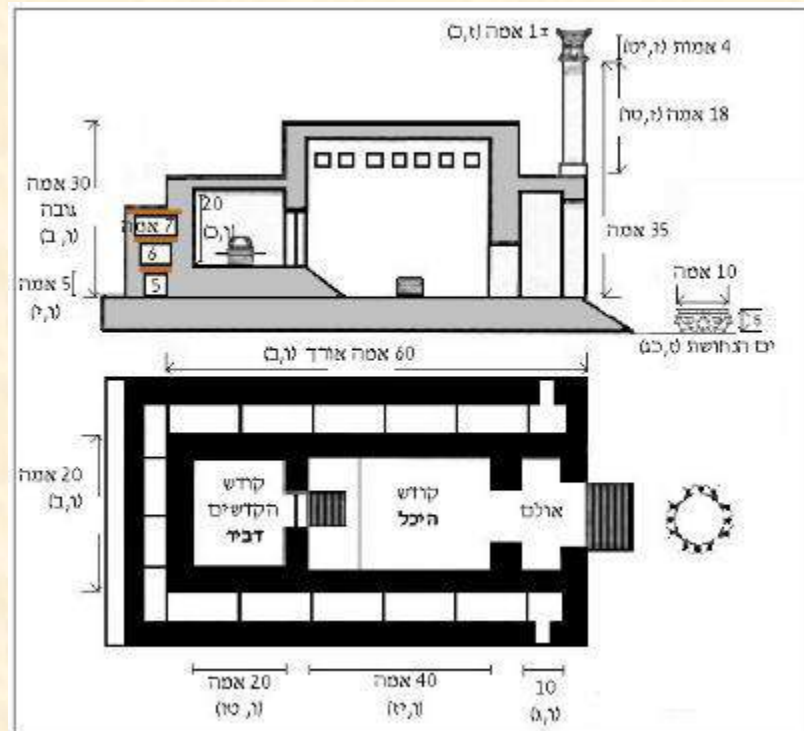
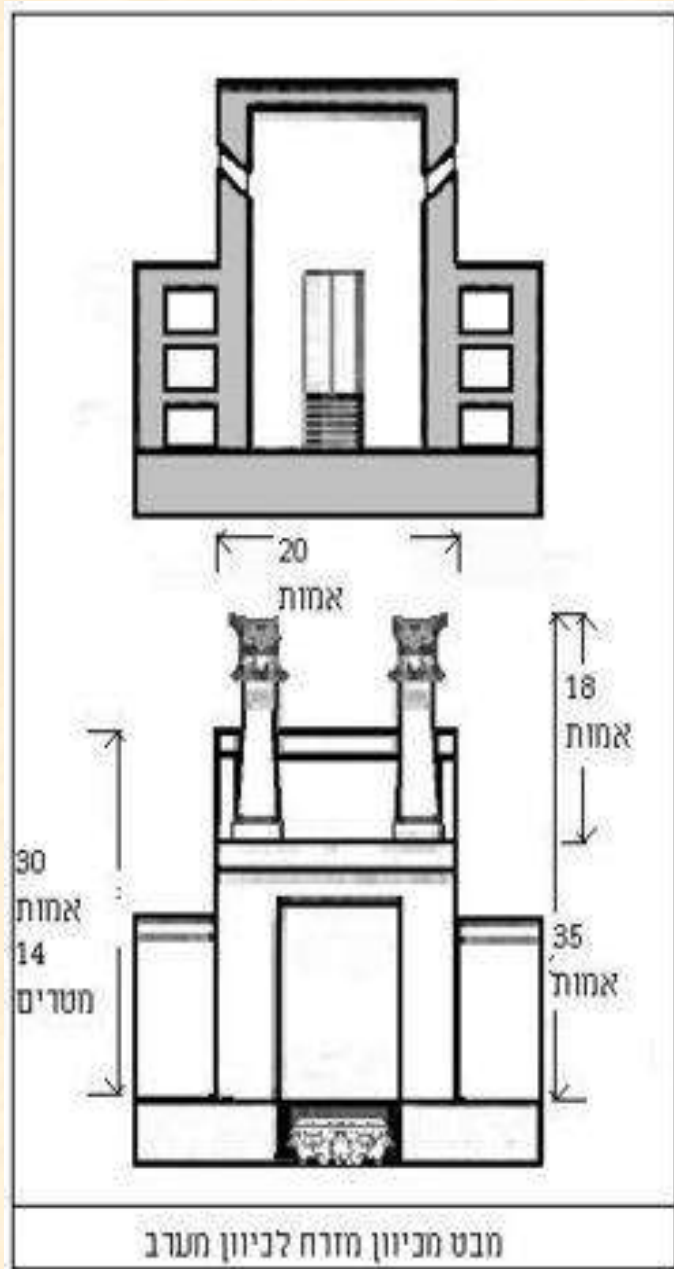
וַיֵּשְׁכֶּב דָּוִד עִם אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר
בְּעִיר דָּוִד. וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ
דָּוִד עַל יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה
בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שִׁבְעַת שָׁנִים
וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים
וְשֵׁלֶשׁ שָׁנִים. וַשְּׁלֹמֹה יָשָׁב
עַל כִּסֵּא דָּוִד אָבִיו וַתִּכְּן
מַלְכָּתוֹ מְאֹד.
(מלכים א' ב', י-יב)

לאתר עיר דוד לחץ ←

תוכנית המקדש הראשון

וַיְהִי בִשְׁמוֹנוֹיִם שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית בְּחֹדֶשׁ זֶה הוּא הַחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה עַל יִשְׂרָאֵל וַיָּבֵן הַבַּיִת לַה' . וְהַבַּיִת
אֲשֶׁר בָּנָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לַה' שְׁשִׁים אַמָּה אֶרְכוֹ וְעֶשְׂרִים
רָחְבוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ . וְהָאוֹלָם עַל פְּנֵי הַיֵּכָל הַבַּיִת
עֶשְׂרִים אַמָּה אֶרְכוֹ עַל פְּנֵי רֹחַב הַבַּיִת עֶשֶׂר בְּאַמָּה רָחְבוֹ
עַל פְּנֵי הַבַּיִת . (מלכים א' ו', א-י)

מקדש – מבט מבחוץ + העמודים, הים והמכונות

וַיֵּצֵר אֶת שְׁנֵי הָעַמּוּדִים
נְחֹשֶׁת... וַיִּקֶּם אֶת
הָעַמּוּדִים לְאֵלֶם הַהִיכָל
וַיִּקֶּם אֶת הָעַמּוּד הַיְמָנִי
וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יָכִין
וַיִּקֶּם אֶת הָעַמּוּד
הַשְּׂמָאלִי וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ
בַּעַז. וְעַל רֹאשׁ הָעַמּוּדִים
מַעֲשֵׂה שׁוֹשָׁן... וַיַּעַשׂ אֶת
הַיָּם מוֹצָק עֹשֶׂר בְּאַמָּה
מִשְׁפָּתוֹ עַד שְׁפָתוֹ עֵגֶל
סָבִיב...

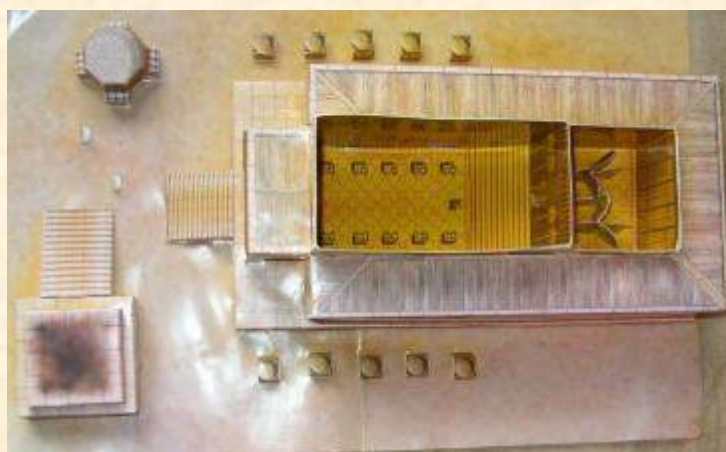
עֶמֶד עַל שְׁנֵי עֹשֶׂר בָּקָר...
וַיַּעַשׂ אֶת הַמְּכֹנּוֹת עֹשֶׂר
נְחֹשֶׁת... וַיִּתֵּן אֶת
הַמְּכֹנּוֹת חֲמֵשׁ עַל כְּתָף
הַבַּיִת מִיְמִין וְחֲמֵשׁ עַל
כְּתָף הַבַּיִת מִשְּׂמָאלוֹ וְאֶת
הַיָּם נָתַן מִכְתָּף הַבַּיִת
הַיְמָנִית קֶדְמָה מִמּוֹל
נֹגֵב...
(מלכים א' ז', טו-לט)

מקדש – מבט מבפנים + הכרובים והמנורות

וַיַּעַשׂ בַּדָּבָר שְׁנֵי
כְּרוּבִים עָצֵי שָׁמֹן
עֶשֶׂר אַמּוֹת
קוֹמָתוֹ... וַיִּתֵּן אֶת
הַכְּרוּבִים בְּתוֹךְ
הַבַּיִת הַפְּנִימִי...
(מלכים א' ו', כג-כח)

וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת כָּל
הַכֵּלִים אֲשֶׁר בַּיִת ה'
אֶת מִזְבֵּחַ הַזָּהָב וְאֶת
הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר עָלָיו לֶחֶם
הַפָּנִים זָהָב. וְאֶת
הַמְּנֹרֹת חֲמֵשׁ מִיָּמִין
וְחֲמֵשׁ מִשְּׂמָאל לִפְנֵי
הַדָּבָר זָהָב סָגוֹר...
(מלכים א' ז', מח-נ)

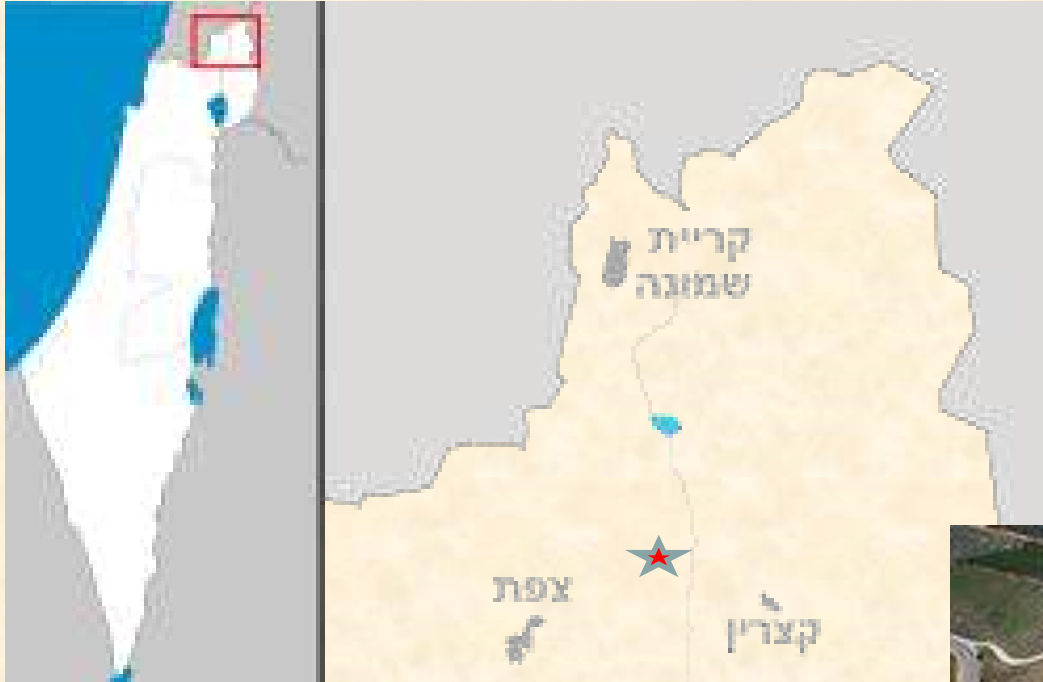
מקדש – טקס הכנסת הארון וחנוכת הבית

אֲזַי יִקְהַל שְׁלֹמֹה אֶת
זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל
רָאשֵׁי הַמִּטּוֹת נְשִׂאֵי
הָאֲבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה יְרוּשָׁלַם
לְהַעֲלוֹת אֶת אֲרוֹן בְּרִית
ה' מֵעִיר דָּוִד ... וַיָּבֹאוּ
הַכֹּהֲנִים אֶת אֲרוֹן בְּרִית
ה' אֶל מְקוֹמוֹ אֶל דְּבִיר
הַבַּיִת אֶל קֹדֶשׁ
הַקֹּדְשִׁים אֶל תַּחַת
כְּנָפֵי הַכְּרוּבִים...
וְהַמֶּלֶךְ וְכָל יִשְׂרָאֵל עָמּוּ
זִבְחִים זָבַח לִפְנֵי ה'...
וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה בָּעֵת
הַהִיא אֶת הַחֹג וְכָל
יִשְׂרָאֵל עָמּוּ"
(מלכים א' ח')

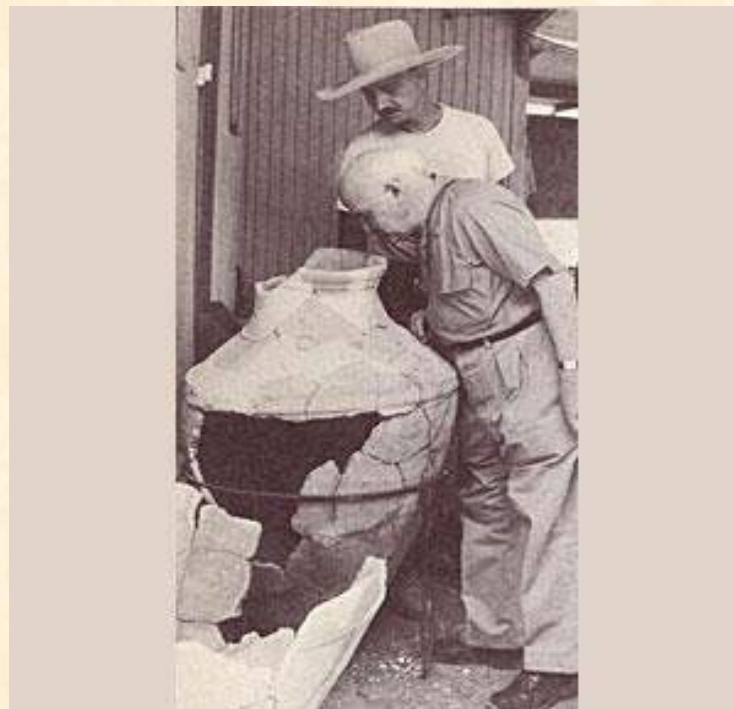
חצור

וְזֶה דְּבַר הַמַּסָּאָשׁ
הָעֵלָה הַמְּלֶכֶד שְׁלֹמֹה
לְבָנוֹת... וְאֵת חָצוֹר וְאֵת
מִגְדוֹ וְאֵת גִּזְרֹ.
(מלכים א' ט' טו)

יגאל ידין חופר בחצור

לשמיעת ההסבר של הארכיאולוג
אמנון בן תור על ידין ועל חפירות
חצור לחץ ←

מגידו

וְזֶה דְּבַר הַמָּס אֲשֶׁר
הָעָלָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
לְבָנוֹת... וְאֵת חָצֹר וְאֵת
מִגְדּוֹ וְאֵת גִּזְר.
(מלכים א' ט' טו)

גזר

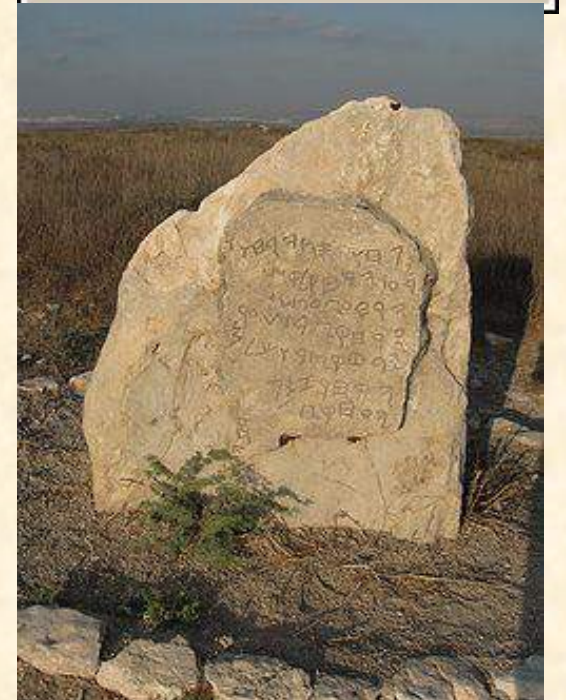
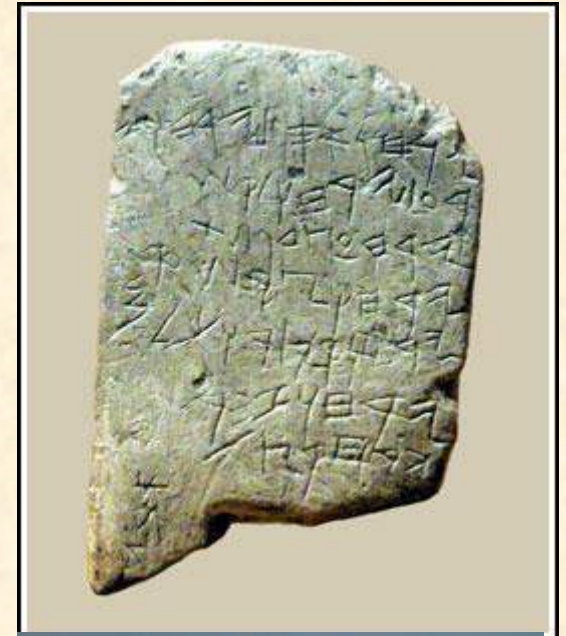
וְזֶה דְּבַר הַמָּס אֲשֶׁר
הָעָלָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
לְבָנוֹת... וְאֵת חָצֹר וְאֵת
מִגְדּוֹ וְאֵת גֶּזֶר.
(מלכים א' ט' טו)

לוח גזר

לוח גזר הוא כתובת עתיקה שחרוטה על לוח קטן עשוי אבן גיר והוא נמצא בחפירות תל גזר ע"י החופר הבריטי רוברט סטיוארט מקליסטר בשנת 1908. על לוח גזר חרוטים בכתב העברי הקדום עבודות חקלאיות המתבצעות לאורך השנה, ונראה ששימש כלוח שנה חקלאי.

לוח גזר מתוארך למאה העשירית לפנה"ס והוא נחשב לכתובת העברית הקדומה ביותר הידועה לנו עד כה. מוצג במוזיאון הארכיאולוגי באיסטנבול.

לוח גזר ופירושו

ירחו אספ- שני חודשי אסיף (תשרי-חשוון)
ירחו זרע- שני חודשי זריעה (כסלו-טבת)
ירחו לקש- שני חודשי זריעה מאוחרת (שבט-אדר)
ירח עצד פשת- חודש קציר הפשתה (ניסן)
ירח קצר שערם- חודש קציר השעורה (אייר)
ירח קצר וכל- חודש סיום הקציר (סיוון)
ירחו זמר- שני חודשי זמירת הגפנים/בציר הענבים (תמוז-אב)
ירח קץ- חודש קטיף פירות הקיץ (אלול)
אבי- אביה שמו של בעל הלוח רשום בצד

ארץ כבול – ראש זית

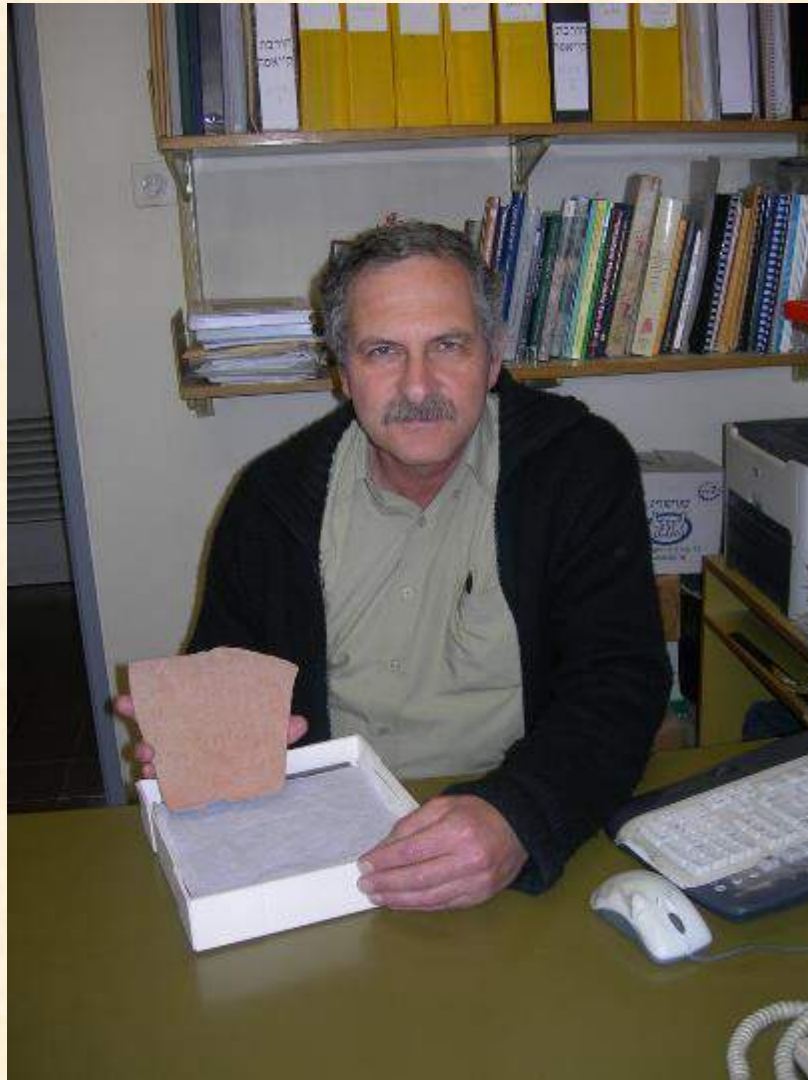
חִירָם מֶלֶךְ צוּר נִשָּׂא אֶת שְׁלֹמֹה בַּעֲצֵי אֲרָזִים וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים וּבַזָּהָב לְכָל חֶפְצוֹ אֲזִי יִתֵּן הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
לְחִירָם עֲשָׂרִים עִיר בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל. וַיֵּצֵא חִירָם מִצּוּר לְרֹאוֹת אֶת הָעָרִים אֲשֶׁר נָתַן לוֹ שְׁלֹמֹה וְלֹא יָשְׁרוּ
בְּעֵינָיו. וַיֹּאמֶר מָה הָעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַתָּה לִּי אֲחִי וַיִּקְרָא לָהֶם אֶרֶץ כְּבוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה.
(מלכים א' ט', יא-יג)

חירבת קייפא

למצגת על חירבת קייפא לחצו ←

האוסטריקון מקייפא

הכיתוב על החרס:

אל תעשו (כזאת) ועבדו את ה'
(תרגום: לעבדות עבשיות: אל תעבדו לאלהים אחרים ועבדו את אלהים)

שפטו עבד ואלמנה שפטו יתום וג'
(תרגום: טפלו בהם, תנו להם משפט צדק ואל תתעללו בהם)

דיבוי עולל ריבו דל ואלמנה שקמו ביד מלך
(תרגום: דגמו עלהם, עזרו להם, שקמו אותם)

אביון ועבד - שכו גר - תמכו
(תרגום: דגמו על האביון והגר, תמכו בהם והתייצבו לצדדם)

שבר חרס העברי שנמצא בסיני
למטה: הכתובת לאחר הניקוח

הכתובת על החרס, מהמאה ה-10 לפני הספירה, קוראת לדאוג לשכבת החלשה: גרים, יתומים ואלמנות

איתן גליקמן | כתב "דיעות אחרונות"

סימני החרס בחקר המקרא באחד מאירועי חקר המאה ה-20. עד שבו נכתב יתנוח, פירש בראשון מילל מיהלן לסקרא באוניברסיטת חיפה פועל מוכתב מהמאה ה-10 לפני הספירה ובו מאלפי החרס והחשיפה שחשבו בסביבת קבר החרס, ובתחילת המאה ה-20.

החשיפה של החלש הוא שלפחות חלק מסגרי המקרא נכתבו מאת שנים לפני החרס המקרא. חלק מהמקרא נכתבו ונחשבו ישראל ויהודה כבר קודם בחשיפה זאת.

החשיפה נמשכה ברוי על ידי חוקרים שונים במהלך השנים. של 19.4 מ"מ, חרס נמצאה לפני כשנתיים בחפירות שערך פרופ' חיים שניצלל במחצית קשרה שליד חפציה, במאה העשרים לפני הספירה. חרס קטנה עיר שדה ביהודה.

החשיפה זו חרס הקשת שלטנו של המלך יהוה אולם המאה בארץ שבה נכתבה הכתובת, כפי שחשבו או כפי שחשבו, זה, כפי שחשבו, עד כי הכתובת לא נמצאה.

חוקר גילי שניצלל לשקט את הכתובת והחזיקו במחצית בעברית, וזאת על ידי שיתוף בקליטת יתומים לשקט המקרא.

רית וילן מ' חוקר יתומים לרבות חקירות של זה מקובל מטרבות האחרות במאה חמש גילי "המקרא הוא מקרא מציאלי החליל חתימות לכפרים, לאלמנות וליתומים הוא סילל עניים שבו אשכנזים לשקט חקירות כמו קטמא א' ב' ב' א' אצל חרס יתומים מטרבות האחרות במאה מ'.

כסא שלמה

וַיָּשָׁב שְׁלֹמֹה עַל כִּסֵּא ה' לְמַלְכָּה תַּחַת דָּוִיד אָבִיו וַיִּצְלַח וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל יִשְׂרָאֵל. וְכָל הַשָּׂרִים וְהַגְּבֻרִים
וְגַם כָּל בְּנֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִיד נָתְּנוּ יָד תַּחַת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ. וַיִּגְדֵּל ה' אֶת שְׁלֹמֹה לְמַעַלְהָ לְעֵינָיו כָּל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן
עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר לֹא הָיָה עַל כָּל מֶלֶךְ לִפְנָיו עַל-יִשְׂרָאֵל. (דברי הימים א' כ"א, כג-כה)

וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא שֶׁן גָּדוֹל וַיִּצְפֶּהוּ זָהָב מוֹפָא. שֵׁשׁ מַעְלוֹת לַכִּסֵּא וְרֹאשׁ עֲגוּל לַכִּסֵּא מֵאַחֲרָיו וַיֵּדֶת מִזֶּה
וּמִזֶּה אֶל מְקוֹם הַשְּׁבֵת וּשְׁנַיִם אֲרִיּוֹת עֹמְדִים אֶצֶל הַיְּדוֹת. וּשְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲרִיִּים עֹמְדִים שָׁם עַל שֵׁשׁ
הַמַּעְלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא נַעֲשֶׂה כֵּן לְכָל מַמְלָכוֹת. (מלכים א' י', יח-יט)

חכמת שלמה

”וַיִּשְׁמְעוּ כָּל יִשְׂרָאֵל אֶת הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר שָׁפַט
הַמֶּלֶךְ וַיֵּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי רָאוּ כִּי חָכְמַת
אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט” (מלכים א' ג', כח)

”וַיֵּתֶן אֱלֹהִים חָכְמָה לְשֹׁלֹמֹה וַתְּבוֹנֶה הָרִבָּה
מְאֹד וַרְחֹב לֵב כַּחֲלוֹל אֲשֶׁר עַל שְׂפַת הַיָּם. וַתִּרְבַּ
חָכְמַת שֹׁלֹמֹה מִחָכְמַת כָּל בְּנֵי קֶדֶם וּמִכָּל חָכְמַת
מִצָּרִים. וַיַּחֲכֶם מִכָּל הָאָדָם מֵאִיתָן הָאֲזָרְחִי
וְהַיִּמֹּן וְכָלכָּל וְדָרְדַּע בְּנֵי מַחֹל וַיְהִי שְׁמוֹ בְּכָל
הַגּוֹיִם סָבִיב. וַיִּדְבֹּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשָׁל וַיְהִי
שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה וְאַלְף. וַיִּדְבֹּר עַל הָעֵצִים מִן הָאָרֶז
אֲשֶׁר בְּלִבְנוֹן וְעַד הָאֲזוֹב אֲשֶׁר יֵצֵא בְּקִיר וַיִּדְבֹּר
עַל הַבְּהֵמָה וְעַל הָעוֹף וְעַל הָרֶמֶשׂ וְעַל הַדְּגִים.
וַיָּבֹאוּ מִכָּל הָעַמִּים לִשְׁמֹעַ אֶת חָכְמַת שֹׁלֹמֹה
מֵאֵת כָּל מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת חָכְמָתוֹ”
(מלכים א' ה', ט-יד)

”וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ שֹׁלֹמֹה מִכָּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר
וּלְחָכְמָה. וְכָל הָאָרֶץ מִבְּקָשִׁים אֶת פְּנֵי שֹׁלֹמֹה
לִשְׁמֹעַ אֶת חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים בְּלִבּוֹ”
(מלכים א' י', כג-כד)

פילוג המלוכה

וַיֹּאמֶר ה' לְשִׁלְמָה יַעַן אֲשֶׁר הִיִּתָּה זֹאת עִמָּךְ וְלֹא שָׁמַרְתָּ
בְּרִיתִי וַחֲקֹתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי עָלֶיךָ קָרַע אֶקְרַע אֶת הַמַּמְלָכָה
מֵעָלֶיךָ וְנָתַתִּיהָ לְעַבְדְּךָ...

וַיְהִי בַּעֲת הַהִיא וַיִּרְבְּעוּ יָצָא מִירוּשָׁלַם וַיִּמָּצָא אֹתוֹ אַחִיהָ
הַשִּׁילְנִי הַנָּבִיא בַּדֶּרֶךְ וְהוּא מֵתַכְפֶּסֶה בְּשִׁלְמָה חֲדָשָׁה וּשְׁנִיָּהם
לְבָדָם בַּשָּׂדֶה. וַיִּתְּפֹשׂ אַחִיהָ בְּשִׁלְמָה הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר עָלָיו
וַיִּקְרָעָהּ שְׁנַיִם עָשָׂר קָרְעִים. וַיֹּאמֶר לִירְבֵּעַם קַח לָךְ עֲשֵׂרָה
קָרְעִים כִּי כֹה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנְּנִי קָרַע אֶת הַמַּמְלָכָה
מִיָּד שְׁלֹמֹה וְנָתַתִּי לָךְ אֶת עֲשֵׂרָה הַשְּׁבָטִים. וְהַשְּׁבֵט הָאֶחָד
יִהְיֶה לוֹ לְמַעַן עַבְדֵי דָוִד וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם הָעִיר אֲשֶׁר בְּחֶרְתִּי בָּהּ
מִכָּל שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל. (מלכים א' י"א)

וְלֹא שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל הָעָם כִּי הִיִּתָּה סִבָּה מֵעַם ה' לְמַעַן הָקִים
אֶת דְּבָרֹוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד אַחִיהָ הַשִּׁילְנִי אֶל יִרְבֵּעַם בֶּן נִבְט.
וַיֹּרָא כָּל יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֱלֹהִים וַיֵּשְׁבוּ הָעָם אֶת
הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר מַה לָּנוּ חֶלֶק בְּדָוִד וְלֹא נַחֲלָה בְּבֶן יִשִּׁי
לְאַהֲלֵיךָ יִשְׂרָאֵל עֲתָה רְאֵה בֵּיתְךָ דָּוִד וַיִּלָּךְ יִשְׂרָאֵל לְאַהֲלָיו.
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם.
(מלכים א' י"ב, טו-יז)

סוף דבר...

אָנִי קִהַלְתִּי הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם...
הִגַּדְלֵתִי מַעֲשֵׂי בְנִיתִי לִי בְּתִים נְטַעְתִּי לִי
כְּרָמִים. עָשִׂיתִי לִי גִנוֹת וּפְרָדִסִּים וְנְטַעְתִּי בָהֶם
עֵץ כָּל פֵּרִי. עָשִׂיתִי לִי בְּרֻכּוֹת מִיָּם לְהִשְׁקוֹת מֵהֶם
יַעַר צוֹמַח עֲצִים. קִנִּיתִי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וּבְנֵי בֵּית
הָיָה לִי גַם מִקְנֶה בָּקָר וְצֹאן הָרֶבֶה הָיָה לִי מִכָּל
שֶׁהָיוּ לִפְנֵי בִירוּשָׁלַם. כָּנַסְתִּי לִי גַם כֶּסֶף וְזָהָב
וּסְגַלְתִּי מַלְכִּים וְהַמְדִּינוֹת עָשִׂיתִי לִי שָׂרִים וּשְׂרוֹת
וְתַעֲנָנוֹת בְּנֵי הָאָדָם שָׂדֶה וּשְׂדוֹת. וְגִדְלֵתִי
וְהוֹסַפְתִּי מִכָּל שֶׁהָיָה לִפְנֵי בִירוּשָׁלַם אֵף חֲכָמָתִי
עֹמֶדָה לִי. וְכָל אֲשֶׁר שָׂאָלוּ עֵינֵי לֹא אֶצְלָתִי מֵהֶם
לֹא מִנַּעְתִּי אֶת לְבִי מִכָּל שְׂמִיחָה כִּי לְבִי שָׂמַח מִכָּל
עֲמָלִי וְזֶה הָיָה חֻלְקִי מִכָּל עֲמָלִי. וּפְנִיתִי אָנִי בְּכָל
מַעֲשֵׂי שֶׁעָשׂוּ יָדַי וּבְעֲמָל שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת וְהִנֵּה
הַכֹּל הֶבֶל וָרֵעוּת רוּחַ וְאֵין יִתְרוֹן תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ...
סוּף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹהִים יִרְא וְאֵת
מִצּוֹתָיו שָׁמֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם.
(מְגִילַת קִהְלַת שֶׁכָּתַב שְׁלֹמֹה בְּסוּף יָמָיו)

